

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak :
Helyben: Félévre 6.— kor. negyedévre 3.— kor.
Vidéken: Félévre 9.— „ negyedévre 4.50 „

Felelős szerkesztő :
SZATHMÁRY ZOLTÁN.

Egyes szám ára 4 fillér.
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL :
Arany János-utca 2. szám. — Telefon 412.

Korteskedés valótlanosságokkal.

(Sz.) A politikai hangulatkeltések, korteskédek eszközeinek megválasztása izlés dolga. Vannak, akik azt a nézetet vallják, hogy képviselőválasztásoknál minden eszközt „szentesít” a cél s nem riadnak vissza még az erkölcsi szempontokból súlyos elbírálás alá eső kortes-eszközök alkalmazásától sem.

Rendőrhatalóság által megállapított tény, hogy a Degenfeld-párt, nemes tanulóifjúságunk egy részét idegen ingók eltulajdonítására, megrongálására bírta rá. Nem hisszük, hogy egy református egyházkerületi főgondnok, csak azért, hogy országos képviselő lehessen, egyházának papnövéndékeit felhasználhassa arra, hogy arcul csapják a vallás-erkölcsi nevelés legelemibb föltételeit, nem is szólva arról, hogy a rossz példa-adás már is szomorúan tapasztalható tulzásokra ragadja az utcán élő népséget, egész az ablakbeverésekig, cégtáblák lefeszítéséig stb.

Nagy része van a közrend eme elfajulásában a Degenfeld-párt sajtójának is. Annak a sajtónak, amelynek, mint a kulturalis haladás tényezőjének, egyáltalán nem szabadna alantas kortes-eszközök szolgálatába szegődni, erkölcsi szempontokból fedhetlen multu, politikai meggyőződésükben, — a Degenfeld-párt elveivel bár ellenkező, — de őszinte, derék embereket megrágalmazni, való

tényeket elferdíteni s valósággal gyűlöletet szítani, közszereplésükkel erre okot nem adott egyének ellen.

A szembeszökő valótlanosságok terjesztésében olyan rekordot ért el a Degenfeld-párt korteskéde, hogy szinte megdöbbentő.

Hogy Csanak János példaadászerű politikai multját azzal akarják megvádolni, miszerint a Münich-féle „Csutka-párt” kortese volt igazán szárnalmas vergődése annak a pártnak, amelynek jelenlegi kortesei vásárolták csutkával a Münich-szavazatokat. Neveket említhetnénk, de nem tesszük, mert a személyeskedés nem kenyerünk.

Egyébként Csanak János, mint választópolgár a Hatvan-utcai kerület szavazatszedő bizottsága előtt dr. Bakonyi Samura adta le szavazatát. Ezt bizonyítják a törvényes intézkedéseknek megfelelő választási iratok, ezek közt a le-szavazottak névlajstroma.

Most ujabban pedig olyan függetlenségi polgárok és párttagok neveit akarják beledobni a választás kavargó hullámaiba, akik a függetlenségi-párt irányításában köztudomás szerint már nem vesznek részt, akik visszavonultak a közszereplés teréről, de persze politikai meggyőződésüknek, tántoríthatlan elvhűségüknek a maguk szavazatával érvényt is fognak szerezni. Utóvégre azt csak nem kívánhatja a Degenfeld-párt,

hogy az említettek Degenfeld Józsefre adják le szavazataikat?!

Eme régi dolgoknak, hajuknál fogva való előráncigálása már erősen túl megy a lovagias érzület, a jóízlés határain.

Ami a Csanak-párt embereinek a lekicsinylését illeti, ez hatásos eszköz lehet az emberi indulatok által elvakított értelmetlen tömegre, de nem a némi szellemi intellegenciával rendelkező olvasóra. Mi is kiaknázhatnánk a torzító-tükör, a maró-guny hatását, de nem tesszük. Sőt védjük az egyéni becsületét, tisztességét még az ellenfél vezérkari tisztjeinek is, ha táborunkban valaki ezen oldalról akarja támadni őket, azokat is akik gyűlöletet prédikálnak, szeretet helyett, akik terrorizmussal vádolnak bennünket s *Jancsi bankók*-at utalványoznak saját aláírásukkal a Degenfeld-párti szavazók számára, kosztért, kvártélyért, sőt ha így megy a dolog ma-holnap még ruhamosásért is.

Tudomásul.

A debreczeni függetlenségi és 48-as párt intéző bizottsága által a képviselőválasztás vezetésére alakított s kiegészített

végrehajtó bizottság

ma és mindennap délutánonként 5 órától 7 óráig ülést tart az *Angol királynő* külön termében.

Üstökösök.

A „Debreczen” számára írta: **Kuthy Sándor.**
Fény volt. Szilaj, őseréjű, hatalmas,
Amilyen csak egy van egy napvilágon;
S csoda történt. Egy más bolygó tüzzel
Találkozott össze a földhatáron.

Egy pillanatra megállt mind a kettő
Egymáshoz értek . . . az volt csak a fény!
Vakító lángba borult be az égbolt
S május lett a föld egész kerekén.

Egy pillanat . . . s aztán tovább rohantak
Távol világok bolygó üstököse.
Oh, nincs seholy olyan hatalmas isten
Ki pályájuk már többé összekösse!

Keservükben világokat gyujtnak fel,
Hogy ég, hogy szikráz, hogy perzsel, **ragyog,**
Szilaj haraggal, öntüzőkben égve
Kivert, kiégő, bolygó csillagok . . .

Minden lépésök mind messzebbre visz
Be a ködös, a megfejthetlen éjbe,
Csillagokat tépnek le a nagy égről
S nem látjuk egymást, csak minden ezer évbe...

Vivódások.

A „Debreczen” eredeti tárcája.

Írta: **Szöllösi Ernő.**

Gondolkodom . . . És pedig kiről is
gondolkozhatnám másról, mint magáról édes,
akit mindig, de mindig szemem előtt látok,
a kivel folyton együtt vagyok és akivel örültem

keresem az alkalmat, hogy találkozhasam, ha másképp nem, legalább láthassam.

Tekintetének tüze égeti arcomat, hangjának zenéje zeng fülemben s hófehér ruhácskájának könnyű fodrát látják szemeim, mely alól harmatosan villan ki bársnyos bőre.

Én édes mindenségem! Valjon ott éle a maga szívében is úgy az én alakom, lelkem, mint amilyen tisztán van a maga egész lényé belevésvé az én egész valómba. Valjon vannak-e olyan lázas és fenséges álmai a szerelemről, mit nekem, aki elhalok a bizonytalan küzdelemben, akinek majd széjjel veti keblét az elfojtott szenvedély.

Lihegő ajakam kipirkad a szomjuságban, erőm elég a vértforraló szerelem tüzeiben s szívem szilajon áhitozik a maga birhatásáért.

De nem kapok semmi biztató tekintetet. Talányos édes a maga nézése, nem fakaszt az reménységet a lelkembe, örök rejtély minden szava, utvesztő labirint, melyből nem tudok kijutni sehogy. És ez a bizonytalanság megöli lelkemet, szétmárcangolja szívemet. Csak egyetlen sugár villana bele a nagy sötétségbe és én tisztán látnék; mert ha igaz, hogy a szemek beszélnek, akkor már ismerkedésünk első percében olvashattam volna szemeimből, megláttam, megtaláltam ideálomat.

De így csak kietlen pusztaság nekem az élet, melynek nincsen verőfénye, nincs dala, nincs egy szál virágja az én számomra. Kietlen, lelkét ölü némaság ül mindenben.
Ha magamban vagyok, akkor tudok boldog lenni csak igazán, átadva magamat azok-

nak az édes-bus gondolatoknak, melyeknek minden atomja Önről beszél nekem és a maga szívével foglalozik.

A boldogtalanság megöl, de ez a haldoklás is olyan édes nekem. Van valami gyönyörűség a reménytelenségben is.

Amint így elgondolkodom hosszan, mélyen, akkor látom csak, hogy milyen sivár volt az életem eddig, haszontalan, céltalan mindennapiság, de most meg vagyok változva, én, aki nem akartam elismerni az eszményit a szerelemben, a fonségeset abban, ha két szív lángra lobbanva összedobban, most már én leszek ennek egyik nagy hangu hirdetője és apostola.

Most úgy érzem, mintha kicseréltek volna s érzem a szerelemben az isteni varázst, elismerem annak isteni magasztos voltát és én, a ki könnyet soha nem ejtettem, érzem, hogy sirni tudnék.

En ön formálta édes az én lelkemet, maga, akinek rabszolgája lett minden gondolatom, minden vágyam, maga az, aki megkerestette velem lelkem jobb felét, ön, aki — mikor megtaláltam, mikor érzem hön dobogását — talán el is fordul tőlem, talán figyelemre sem méltat.

Édes! Magához fordulok most, lábai elé borulva kérve adja vissza nekem lelkem másik felét is, adja vissza nyugalmamat, adja vissza erőmet az élet küzdelmeihez.

Mert én még küzdeni fogok, mert én még küzdeni akarok édes és pedig csak magáért . . . csak érted.

Az adóreform.

A képviselőház ülése.

Alig 25—30 képviselő van a teremben, amikor *Justh* elnök kevéssel 10 óra után megnyitja az ülést. Később szállingóznak egyenként a képviselők. Ma már néhány horvát is megjelent, hogy részt vegyen az adójavaslat vitáján. Az adóreform tárgyalása következett. Első szónok

Buzáth Ferenc: Kijelenti a néppárt nevében, hogy a javaslatot elfogadja, mert bizalommal viseltetik a kormány iránt. Polemizál Vázsonyi tegnapi beszédével. Sorban foglalkozik az összes adónemekkel és tiltakozik az ellen, hogy agitációs célból azt állítják bizonyos körök, hogy a javaslat adóemelést tartalmaz.

Nagy Sándor: Ugyancsak Vázsonyi tegnapi beszédével polemizálva ki akarja mutatni, hogy Vázsonyi kritikája rendkívül igazságtalan, mert *Wekerle* ezen munkája nagyon értékes és a magyar viszonyoknak teljesen megfelelő. Hivatkozik az osztrák adóreformra, mely ellen annakidején az osztrák kamarák is feljajdultak és most mégis Vázsonyi annak jóságára hivatkozik. Mindenféle társadalmi osztályról elmondták már, hogy mily adót fog fizetni a reform után, csak a kisemberekről nem volt még eddig szó. Kijelenti, hogy a kisgazdák adóját ez a reform lényegesen csökkenteni fogja.

Farkasházy: Sőt ellenkezőleg!

Nagy György: Máskép beszéltél az értekezleten!

Nagy Sándor: Az értekezleten kifejttem bizonyos dolgokra vonatkozó aggályaimat, de a miniszterelnök felvilágosító szavai után megnyugodtam. Majd áttér az adóösszegek kontingentálására. Rámutat arra, hogy miféle terheket ró a javaslat az ország szegényebb elemeire.

Polónyi Géza: Az a baj, hogy a javaslat elrontja a zsidók legjobb üzleteit. (Mozgás.)

Nagy Sándor: Megállapítja ezután, hogy a javaslat a kisgazdák terhein sokat fog enyhíteni s ezért, hibái dacára is, szimpatikus az neki. E javaslat először közeledik nálunk a progresszív jövedelmi adó ideálja felé s ezért elfogadja. (Taps.)

Sándor Pál: A javaslat olyan intézkedéseket tartalmaz, amelyek egyenesen a városi polgárság életérdekeit sértik. E sérelmek miatt mozdult meg a polgárság egy része. Nem egy kis önző csoport akciójáról van szó. Nem is lehet feltételezni, hogy *Bárcy István*, Budapest polgármestere egy ilyennek az élére állott volna. Ez az adóreform, minden csak nem progresszív; — ez a javaslat mindenki érdekeit védi, épen csak a már eddig is tulterhelt városi polgárságát nem.

Madocsányi Gyula: Nem áll!

Pető Sándor: De még mennyire áll!

Sándor Pál: Rátér azután annak bizonyítására, hogy a javaslat, a kisbirtokosságot is meghagyja régi nyomorúságában. Egyedül a nagybirtokosok fognak örülni *Wekerle* adóreformálásának. Az az impressziója, hogy magának a miniszterelnöknek sem tetszik ez a javaslat. Ez természetes is, hiszen a miniszterelnök mindig a demokrata progresszív adónak volt a híve és valószínű, hogy most is csak, a ma erős befolyású nagybirtokosság nyomásának engedett. (Mozgás.) Kiviláglik ez a tendencia a javaslat minden pontjából. (Ellenmondás a középéről.)

Ugy látja, hogy a miniszterelnök tervei e reformmal nem fognak megvalósulni. Nem hiszi, hogy a tultengő kedvezményekben részesülő nagybirtok igazságos megadóztatása nélkül fedezni lehessen a rengeteg beruházásokat, a fizetésemelések folytán megnövekedett abnormisan nagy állami kiadásokat. Kérdi, mi az oka annak, hogy egy ország összes terheit kizárólag egyetlen társadalmi osztály vállaira helyezik. Ez igazságtalanság. (Mozgás és ellenmondások.)

Elnök csendre inti a közbeszólókat.

Sándor Pál: Igazságtalanság, hogy a földbirtok maximális adókulcsát alacsonyabbra tervezik, mint az ipar és kereskedelmét.

Ezután az elnök szünetet rendelt el. Szünet utániakról lapunk más helyén számolunk be.

Jönnek a balpártiak.

Dégenfeld segélykiáltásaira.

A méltóságos gróf urnak az a bizonyos fehérnemű darabja, melyet az ember a lábán szokott viselni, nagyon szorul. Érti, sejtí az uton-utfélen megnyilatkozó közhangulatból, — hogy bukni fog és hogy bukása szédítő lesz. Megriadva futkos segítség után, mint ahogy a vízbe fulló kapkod a szalmaszál után.

A szalmaszál a gróf ur kezében a balpárt. A balpárt támogatásától remél még a méltóságos ur valamelyes sikert, esetleg népszerűséget, de hát hiába. Elég furcsa, hogy a balpárt a kísérleti nyul szerepébe beugrik, de az fájjon neki, nekünk ne. Azt ugyanis bizony tudjuk, hogy a balpártiak lejövetele csak balul fog kiütni, mert a választó polgárságot megtéveszteni nem lehet.

Egyébiránt fővárosi tudósítónk telefonálja, hogy a balpárt tegnap este értekezletet tartott, melyen elhatározták, hogy az egész balpárt egy kis kéjutazásra s mellesleg gróf Dégenfeld támogatására vasárnap délben lejön, Debreczenbe és magukkal hozzák azt a kigyót-békát, melyet a jelenlegi nemzeti kormányra szoktak kiállítani és majd itt Debreczenben egy kortesgyűlésen Dégenfeldet kinevezik a haza egyetlen megmentőjének.

Lejön Debreczenbe Eötvös Károly a vajda továbbá *Farkasházy*, *Molnár*, *Nagy György*, *Bozóky* és *Pilisy István*. Magukkal hozzák *disznak Szappanos Istvánt* is. Am legyen szerencsénk, de egyről biztosítjuk őket, hogy a harmadik kerületi választópolgárság maszlagjaiknak, bármilyen édes és tetszetős legyen is az, nem fog felülni.

Vita a szandzsák körül.

A török kamara ülése.

Konstantinápoly, január 20. A mai kamara ülése több javaslatot és interpellációt olvastak fel. A legjelentékenyebb. *Riza* (sinopei) képviselő odairányuló javaslata, hogy a szultán, aki híresztelések szerint ingatlan birtokát megnagyobbítja és nagy összegeket helyezett el európai bankoknál, ajándékozza a nemzetnek vagyonát.

E javaslat felolvasását kétszer is megszakították és végül a javaslatot egyhanguan elvetették. *Vasfy* plevljei szerbbarát képviselő javaslata követeli a nagyvezér expozéjába használt novibazári szandzsák kifejezés helyreigazítását, miután a szandzsák elnevezés ma már nem létezik.

Vasfy és *Nedsib Craga* képviselők, előbbi Ausztria-Magyarország iránti ellenséges hangon, utóbbi objektív módon a novibazári szandzsáknak a berlini szerződés előtt való kiterjedését és jelenlegi adminisztratív felosztását tették szóvá és hozzáfűzték, hogy Ausztria-Magyarország a berlini szerződés 25. pontjában nekia-dott joggal nem élt és csak *Taslidzát* és *Priepolját* szállotta meg.

A kiürítés így is csak e két helyre vonatkozik és a szőlők csodálkoztak, hogy ily régi államférfi, mint a nagyvezér, elkövethette azt a hibát, hogy az egész szandzsákról beszéljen. Hogyan volna, ha Ausztria-Magyarország az egész szandzsákokat visszaadná? A kamara elhatározta, hogy felszólítja a nagyvezért, vegye be e helyreigazítást az Ausztria-Magyarországgal való megegyezés jegyzőkönyvébe. A mai vita unalmas volt és neveltségessé vált azáltal, hogy a moáuli zavargásokról szóló petícióhoz 23 napirendet terjesztettek elő.

Szaba basa lemondása.

Konstantinápoly, január 31. A lapok szerint Szaba basa egyiptomi, akit a posta- és táviratügy ujjászervezésére hívtak meg, lemondott.

Belgrád, január 21. *Milovanovics* külügyminiszter tegnap a külpolitikai helyzet meg-

beszélése végett magához hívatta a pártvezéreket. Az értekezleten, melyen *Pasics* betegsége miatt nem jelenhetett meg, megállapították Szerbia ama követeléseit, melyet jegyzék alakjában a nagyhatalmak elé fognak terjeszteni.

Nyílt levél

Nagytiszeletű *Jánosy Zoltán* urhoz.

Nagytiszeletű Ur!

Sokan emlékeznek arra, amikor Nagytiszeletű ur sámsoni papságából, debreceni lelkesszé választottáson kijelentést tette bemutatkozó beszédében: hogy ezentúl a politikával felhagy, és kizárólag egyházának és lelkészi hivatásának fog élni.

Örömmel fogadtuk ezen kijelentését. Összességében Önnek nagy tudását, tehetségét, sok reményt fűztünk az Ön kijelentése folytán az egyházi téren kifejtendő hasznos tevékenységéhez.

Ezzel szemben mit tapasztaltunk? Azt, hogy Ön a legcsapongóbb politikát űzi.

Bekerült a politikai küzdőterre mint lelkész 48-as, azután a legkonglomeráltabb elemekből összeverődött Dégenfeld-párt főkortese lett.

Álljunk meg a főkortestnél.

Egy pártot, a sajtója hangjáról lehet legjobban értékelni. Az Önök sajtója a legcsunya rágalmakkal és állítótlanságokkal dolgozik. Többek között azt állította, hogy jelöltünk, a csutkásokkal Münchenre szavazott az utolsó képviselő választásnál. Ne sajnálja megkérdezni a Nagytiszeletű ur Méltóságos jelöltjétől, ki szavazott *Márk Endre* és *Csanak Jánossal* az első között *Bakonyi Samura*, a 48-as jelöltre?

Hogy egyeztetni azt össze Nagytiszeletű ur mint pap és főkortese a jogok tiszteletben tartásával, hogy a kollégiumi diákok, tanáraik utasítására az ellenjelölt zászlóit letépik, összetörök.

Lássa mi tiszteletben tartjuk az Önök jelöltjének zászlóit. Tiszteletben kell tartanunk azért is, mivel jelöltjük nevén kívül az ország színeit viseli.

Egy tanácsom van Önöz.

Azt hiszem a tavaszi egyházkerületi gyűléskor ön már nem lesz Dégenfeld párti, ne feledje el ott az illetékes helyen felemlíteni, hogy a főgondnok ur kortesei hogyan használják fel a diákságot kortes célokra a tanítási időben.

És ha mindezek után fogadalmához bűnbánóan megtér, bizonyára megtalálja valamelyik evangélistának, valamelyik könyve, valamelyik versében az ide való morális citátumot.

Egy polgár.

SZÍNHÁZ.

* A színház hírei. *Tell Vilmos* bemutatója. Ma este lesz *Schiller* klasszikus drámájának a bemutatója. Előadás előtt a zenekar eljátsza *Rossini* világhírű *Tell* operanyitányát. Az igazgatóság kéri a közönséget pontosan megjelenni, hogy a későn jövők ne zavarják a hallgatók figyelmét. — *Debreczen a holdban*. *Than Gyula* látványos darabját az igazgatóság február közepére halasztotta. Tekintettel, hogy az igazgatóság minél fényesebben óhajtja kiállítani ezt a nagyszabású kiállításos darabot, *Gyöngyösi Viktor*, ki az új díszleteket festi, tekintettel a munka halmazára, nem készülhetett el e hó végére. — *Varázskeringő*. Az igazgatóság legközelebb feleleveníti *Strausz* világhírű operettjét új betanulással.

Izgalmak a Házban.

Két incidens.

Mint fővárosi tudósítónk telefonálja, a képviselőház ülésének végén bőven termettek izgalmak. Sándor Pál beszéde alatt Hellebronth Géza odakiáltotta Farkasházy Zsigmond balpárti képviselőnek:

— A te őseid nyulbőrt árultak, hát persze, hogy gyűlöld a birtokos osztályt.

Farkasházy visszakialtotta:

— Szentelen.

Az ügyet lovagias utra terelték, a két képviselő megnevezte segédeit.

Később Sándor Pál statisztikai adatokat olvasott fel. Rakovszky István közbeszólt:

— Még olvasni sem tud.

Sándor Pál visszaszólt:

— Ez mégis csak szemtelenség.

A középéről a néppárt kiabált, óriási zajongás támadt erre.

Felkiáltások: Ezt nem tűrjük. Utasítsa rendre az elnök. Ki kell dobni!

Az elnök rendreutasította Sándor Pált, ki kérte a Házat, hogy az egész ügyet vegye meg nem történtnek. Azután befejezte beszédét s határozati javaslatot nyújtott be, hogy a kormány vonja vissza az adóreform-javaslatot.

A zenekedvelők társaságának hangversenye.

Gedhardt Elena, Wajdits Sári.

Ha már eddig ki nem érdemelte volna az új zeneegyesület vezetősége a legteljesebb elismerést, ezért az egy művészt előkészítésséért is megérdemelné a debreceni közönség háláját. F. hó 27-én rendezte a társaság negyedik (rendkívüli) hangversenyét. Ez est szereplői Gedhardt Elena énekművésznő és Wajdits Sári hárfaművésznő. A világsajtó összes organumai megegyeznek abban, hogy a ma élő énekesnők közül Gedhardt Elenához alig hasonlítható egy is. Álljon itt egyik előkelő fővárosi zenelap bírálata.

Gedhardt Elena a legnagyobb, legszebbek közül való, akik valaha hangversenyen énekeltek. Csodás kombináció, egyéniségén, mintha minden céltudatosan úgy alakult volna, hogy a legteljesebb, a legmagasabb esztétikai gyönyör forrása legyen. Művészete összehasonlítást nem tűrő befejezett egész, úgy kell elfogadni, amint az a dobogón előtűnik megjelenik, egységes, csodálkozásra készítő impressziót ad, amelynek tiszta teljességét nem zavarja semmi. Hangja csodás árnyalásokra képes, dinamikai elosztása oly szerencsés, hogy a legnagyobb könnyedséggel és közvetlenséggel, szinte ellenállhatatlan erővel fest meg. Pianissimói valóságos hangtechnikai csodák, melyek főleg azzal ejtenek bámulatba, hogy még ott is, ahol fokozást vagy árnyalást már sejtetni sem mernénk, újabb és újabb meglepetést szereznek.

Előadásában ama ritka képességet csodálhatjuk, amit az interpretációban való alkotásnak neveznek, a dalok egységes, befejezett egészzé formálódnak énekében. A lelkesedés óriási volt, a hangversenyteremből távozva, mindenki tudta, hogy korunk egyik legnagyobb énekesnőjével ismerkedett meg.

A másik szereplő Wajdits Sári, végtelen bájos, ifjú hárfaművésznő, ki érdekes hangszerével egy csapásra meghódította a főváros hangversenylátogató közönségét.

*

A hangverseny vezetősége ezuton is értesíti tagjait, hogy — a nemrégiben már három estét rendezett — elvállalt kötelezettségének a február és március hónapokban tartandó két koncerttel eleget fog tenni.

A 27-iki *Gerhardt—Wajdits*-estély tehát egészen különálló dolog, mely az egyes tagok anyagi megterhelését csak az esetben vonja maga után, ha a koncerten részt venni óhaj-

tanak. A rendezőség igen nagy kedvezményben részesíti a tagokat, mert rendes helyeikre szóló jegyeiket 2 koronáért válthatják meg. A tagok 25-éig élhetnek jogaikkal. Attól kezdve, az esetleg megmaradó helyek a nagy közönség rendelkezésére bocsáttatnak és pedig a páholyok 20, az ülőhelyek 4 koronáért.

Zavargások a Varga-kertben.

Dolgozik a Degenfeld-párt.

A Degenfeld-párt izgatásainak és határtalan bujtogatásainak már mutatkozik az eredménye. A Varga-kertben egy, a Degenfeldisták által felbujtott és agyonitatott munkáscsapat olyan zavargásokat csinált, melyeknek, hogy véres kimenetele nem lett, az csak a gyors kimeneteli közbelépésnek köszönhető.

Vagy 20—30 főből állott az a munkáscsapat, melyet a Degenfeld kortesei hoztak össze, etettek és itattak, hogy aztán ennek segítségével megfélemlítsék a Varga-kert Csanak választóit, kikkel eddig sem szép szóval, sem ijesztgetésekkel nem boldogultak, mert rendületlenül kitartottak a függetlenségi párt s ennek jelöltje, Csanak János mellett.

A munkáscsapat tegnap meg is kezdte működését és mindenféle a kertben óriási garázdálkodást vitt véghez. Közben eljutottak a Jolsvay-féle korcsmához és itt dühös verekedést kezdtek, sőt *G. munkás kést rántott a tulajdonosra. Ezt az embert a csendőrök letartóztatták.*

A csendőrség — nehogy hasonló esetek előforduljanak, ezután állandó cirkáló őrjáratokat küld ki a Varga-kertbe.

Ime, ilyen gyümölcsöket terem a Degenfeld-párt rossz példát mutató erőszakossága.

Mikor a kaszirnők verekednek.

A hadnagy miatt.

1.

Épületes botrány játszódott le tegnap este a Piac-utcán a Kistemplom előtt. A botrány szereplői igen vegyes foglalkozásuak, szerepelt abban két kaszirnő és egy aktív katonatiszt. Az aktív katonatiszt, ki csak egy tiszt csillag, de azonkívül egy másik csillag, egy kávéházi csillag szívének és szerelmének boldog, vagy talán kevésbé boldog tulajdonosa — csak passzive szerepelt az ügyben, ellenben annál nagyobb aktív tevékenységet fejtett ki a másik két szereplő, a két kaszirnő.

2.

Specht Ida, a Pannonia kávéház tükörhátas trónján tündöklött s emelte a magyar kaszirnői kar színvonalát és mint ilyen, megismerkedett egy hadnaggyal, kinek neve nem tartozik ide. A csillogó egyenruha fénysávjai a kaszirnő szívében élénk ragyogást és vonzalbresztettek, aminek a következménye az lett, hogy Specht Ida — ide vagy oda — de mindenüvé követte a hadnagyot.

3.

Az ismeretség tavaszi verőfényére azonban felhőt vont a féltékenység, mely egy másik

kaszirnőnek, Kladler Gizellának a szívében keletkezett. Kladler Gizella az elsőbbség jogán teljesen a maga számára követelte a hadnagy szerelmét. A tiszt ellenben hallani sem akart róla és ridegen visszautasította. A leány bosszút forralt. A hadnagyot az ezredparancsnok-ságnál több feljelentésben mindenféle vádakkal illette s mikor ez mind nem használt, elhatározta, hogy riválisán tölti ki bosszuját.

4.

Tegnap este a hadnagy és Specht Ida a Kistemplom előtt találkoztak. Kladler Gizella lesbe állott és ekkor nekitámadt vetélytársnőjének, letépte róla a kalapot, a frizurát és megfelelő becsmérlő felkiáltások kíséretében esernyőjével alaposan elverte.

A botránynak csak a rendőrök vetettek véget és szépen hazakisérték mind a két amazont, nehogy még pótháborúságot csináljanak. Az eljárást utcai rendezavarás miatt folytatják Kladler Gizella ellen.

Angol-kór.

Ama kiváló és koncentrált táplálék, amely a SCOTT-féle Emulsió-ban foglaltatik, táplálja a csontokat, s azokat keményekké és egyenesekké teszi. E szer hatása alatt a csontokat körülvevő hus egészséges és szilárd lesz.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt kérjük figyelembe venni.

Az általános egészség a SCOTT-féle Emulsió

hatása alatt, rohamosan javul és az angol kóros gyermekek époló rózsás és viruló arczint kapnak, mint az egészségesek. Az orvosok állandóan ajánlja a

SCOTT-féle Emulsió

használatát.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 f.

Kapható minden gyógytárban.

A harmadik „Vig-est.”

Tegnap délután zajlott le a Bika-szálloda disztermében a harmadik „Vig-est”, zsufolt ház s óriási siker mellett. Az estét Kiss Béla zenekara nyitotta meg, szépen eljátszván a „Tell Vilmos” opera nyitányát s pár magyar népdalt.

Utánna a „Revolver” című kettős jelenetben jeleskedtek Lenkey György és Szabó Ilona. Úgyes játékukat zajos taps kísérte.

Graspointner Antal, a színház első fuvalása a „Bizalmas körben” s „El Amerikába” című remek daraboknak picolón való előadásával ért el óriási sikert. Bámulatos technikája viharos tapsot aratott.

Mihalovics Jenő humoros természetrajzi tanulmányát Békés Gyula olvasta fel oly pompásan, oly tisztán, érthetően, remekül hangsúlyozva s oly művészettel, hogy felolvasása állandó derültséget s nem egyszer kitörő kacajt keltett.

Péterffy Erzsike s Gábor Miklós „Boston variációk” eltáncolásával arattak méltán megérdemelt sikert s zajos tapsokat.

Majd Gyöngyi Izsó, ez az örökké jó kedélyű, vérbéli művész kacagtatta fél órán át mint „Magyar fregoli” a közönséget. Oly falrengető tapsot, viharos éljenzést még Gyöngyi sem mindennap kap, mint ez estén. Diskrét mókái, kacagtató tréfáival nem tudott eléggé betelni a közönség, melynek méltán becézett kedvence Gyöngyi Izsó.

Majd Szánthó József pompás egy felvonásos vígjátékát adták elő Huzella Irén és Czobor László. Szánthó József igazán ügyes s szellemes fordulatú vígjátéka a Huzella Irén rendkívül bájos s a Czobor Lászlónak az amatőröséget messze tulszárnyaló ügyes előadásában óriási sikert s zugó tapsvihart aratott, a mit a derék szerző s a derék előadó művészek méltán kiérdemeltek.

Gyönyörű hangon s művészi szépen énekelt meg Püspöki Rózsi pár románcot, a Mártonfalvy discret s az énekhez pompásan simuló zongora játéka kíséretében. — Püspöki Rózsa bájos megjelenése, csengő hangja s érzelmeteljes éneke zúgó tapsvihart váltott ki a hálás közönségből.

Ezután a Percel nővérek lejtették el a „Hollandi facipős“ táncot. Az ő kiváló művésztük s kifejezésteljes táncuk nem szorul dícséretre. Dícsérete annak az az orkászertű taps, mely a tánc befejeztével a teremben felhangzott.

Az estét a közönség egyik legkedvesebb művésze, a kis Nádor Zsiga zárta be, ki egy csinos tréfás dalt adott elő éljenzés s harsogó tapsok között. Kár, hogy e derék művész utolsó maradt s így ez estén rövidre kellett fognia remek kabaré-számaikat, amit mindig oly kedvvel hallgat s valóban élvez az az óriási nagy közönség, mely ez estéket oly hűen s kitartóan látogatja.

Ékszer, zsebórát

bizalommal

jótállás mellett

Halász Nándor

órás és ékszerésznél 2212

lehet vásárolni

Debrecen, Piac-u. 24.

(Fehérló szálloda épület.)

Választási jegyzetek.

(*) Az „Esti Hirlap“ tegnap délután megjelenő számában azt állítja, mint kétségtelen tény, hogy Csanak Jánosnak 1905-ben, tehát a München választás idejében nem is volt szavazati joga. — Hát ez az állítás jellemzi a maga, első pillanatra is szembeszökő valószínűségével, hogy a Degenfeld-párt mennyire jár az igazmondás útjain.

Ha így folytatja a kis ujság, még ma-holnap szüneteltetési bizottsággal kell a debreceni választóközönségnek azt bizonyítani, hogy Csanak János nevű egyén egyáltalában létezett Debreczenben s közjegyzői okirattal igazolni, hogy képviselőjelöltséget vállalt.

A gyöngébbek kedvéért egyébként jelentjük, hogy az 1905. évi képviselőválasztók hivatalos névjegyzékében 85. szám alatt van felvéve Csanak János, aki egy turnusban szavazott le Márk Andrával, Degenfeld gróf ur mostani kortesével.

(—) Ujlaky Henrik máv. főmérnök (akit a Degenfeld-párt rangfosztásra ítél s ledegrált mérnökké, rendes illetményeinek megtartása mellett) lovagias elégtételt kapott az Esti Hirlap szerkesztőjétől.

Ezzel az ügy befejezést nyert. (Mint értesülünk, a rangfosztás is revizió alá kerül s főmérnöki címét a jövőben zavartalanul használhatja.)

(**) Mindegy Degenfeldéknek akármilyen fegyver, csak fegyver legyen, amivel korteskedhessenek. Ujabbban a következő tényeket jegyezhetjük fel:

Bihari István Rakovszky-utca 2. sz. alatti lakos választópoigárhoz beállított két theologus diák s azzal fenyegették, hogy ha be nem vonja a Csanak-zászlót, akkor az isten maga sem menti meg a fiát a bukástól. Ezen fenyegetés rávall Degenfeldékre. Amde mindhiába, a fe-

nyezetésnek mi fogantja sem volt s az ilyenekkel jelöltjüket győzelemre nem viszik.

Tóth Péternek 100 koronát ígértek a szavazataért. A becsületes polgár nem fogadta el. Kár volt! De jó lett volna az az összeg vagy bünyjelnek, vagy valamelyik jótékony egyesületnek!

Jánosi Zoltán népies oktatást fog rendezni a Varga-kertben. Természetesen a háttér a korteskedés. Biztosítjuk, hogy az előadásokon senki sem fog megjelenni, mert az elvű vargakertiek nem adnak hitelt a felhívásnak s a mérges csalétket megenni nem fogják.

Végzetes szerencsétlenség.

Holttest a kutban.

Megrendítő szerencsétlenséget jelentett a hajdudorogi rendőrség tegnap a debreceni kir. ügyészségnek. Egy gazdálkodó ember az áldozata a szerencsétlenségnek, akinek tragédiáját három árván maradt kis gyermeke gyászolja és siratja.

Szabó Istvánnak hívják a szerencsétlen embert. Kisbirtokos volt Dorogon, itt volt tanyája és földje. Szabó István tegnap este kiment a lovakat megitatni. Amint a lovakat a kuthoz vezette, egy kövön a lába megsuszott és az alacsony káván keresztül belefordult a vízbe.

A szerencsétlenség legborzalmasabb része ez volt. Szabó István ugyanis esés közben megkapta a káva egyik kiálló cölöpjét és segítségért kezdett kiáltani. Azonban segélykiáltásait nem hallotta senkisé, karjai pedig erőtlenedtek, a kiállott izgalmaktól elvesztette eszméletét és belezuhant a vízbe, ahol megfuladt.

Mire a szerencsétlenséget a tanyabeliek órák mulva észrevették és a gazdálkodót kihúzták a vízből, ekkor már halott volt.

A községi hatóság a szerencsétlenség ügyében vizsgálatot indított és miután senkit gondatlanság nem terhel, a temetési engedélyt megadta.

HIREK.

A nemzeti lobogók megsértése.

A százados multtal dicsekedő debreczeni kollégium diákjainak egy része, a megtévesztett része, elitélendő hazafiatlan szerepre vállalkozott. Szeretjártak a harmadik kerületben s akár önkéntesen, akár felbujtva, a Csanak János nevével ellátott lobogókat letépték.

Hazafiatlan és hálátlan szerep! A debreczeni diákok vállalkoznak arra, hogy azt a lobogót megsértés, amely a nemzeti színeket viseli. Hogy agítalunk a horvátok és szerbek ellen, amikor nemzeti színeinket meggyalázzák s ize a magyarság szívében, a legmagyarabb ifjúság kapható arra, hogy ezen színeket megsértés.

Mert szentek előttünk e színek, szent a nemzeti lobogó, akármelyik párt képviselőjének nevét is viseli. És legyen e lobogókon akár Csanak János, akár Degenfeld József neve, azokat letépni, megbecsteleníteni sohasem szabad. Mert felforr a magyar vér a lobogó letépésére, mivel ez megszenteltetés az általános tisztelt nemzeti színeknek.

Nem is hihetjük, hogy a debreczeni ifjúság ezen ballépéseket saját érzelmeiből kifolyólag teszi. Ezen cselekedetük nem egyéb, mint a felbujtás, mint a megtévesztés eredménye, mint azt már be is bizonyította olyan tényező,

mint a rendőrség. És hinnünk kell azt is, hogy az ifjúság ezen megtévesztésnek többé fel nem ül s tiszteletben fogja tartani azon színeket, mely nekünk a multban oly sok dicsőséget szerzett.

— **A jog- és pénzügyi-hizottság ülése.** A jog- és pénzügyi-bizottság hétfőn délután három órakor ülést tart, melyen a februárban tartandó közgyűlés tárgyait készítik elő.

— **Illésy Gyula eskütétele.** Illésy Gyula, kinek Weszprémy Zoltán főispán ideiglenes rendőrfogalmazói állását 1909. december 31-ig meghosszabbította, tegnap tette le Kovács József polgármester kezébe a hivatalos esküt.

— **Kevés a tanuló.** A tanfelügyelő beadványt intézett a tanácshoz, amelyben közli, hogy az elepi iskolába jelenleg mindössze kilenc tanköteles jár, holott a tankötelesek száma sokkal több. Ezen állapot orvoslása végett a tanács intézkedett az illetékes hatóságnál, hogy a gyermekek szorgalmasabban keressék fel az iskolát.

— **Az ispotály-telepi iskolák átadása.** A református egyház presbitériuma átiratot intézett Debrecen város tanácsához aziránt, hogy az ispotály-telepen felépített iskolákat és tanítói lakásokat a tanács adja át. Ezen iskolákat és lakásokat ugyan régebben használja már az egyház, de a hivatalos átadás még nem történt meg. A tanács tegnapi ülésén bizottságot küldött ki, mely az átadást megejti. Ezen bizottság tagjai Oláh Károly tanácsnok, dr. Magoss György főügyész, Aczél Géza főmérnök és Roncsik Lajos főszámvevő. Az átadás napjára 1909. február hó 9-ének délelőtti tíz óráját tűzték ki s erről a református egyház presbitériumát értesítették.

— **Még egy ajánlat a csatornahálózatra.** A csatornahálózatra vonatkozólag a polgármesterhez még egy ajánlat érkezett, ameyet kellő időben adott fel Budapesten a „Danubius“ cég. Csupán a vasszerelésekre nézve tesz ajánlatot 113,729 K 75 fillérért. — Az ajánlat jóval drágább, mint a többiek s így nem sok reménye lehet a „Danubius“-nak, hogy ezen ajánlatát elfogadják.

— **Egyházi választások.** A tiszántuli református egyházkerületben három, a békésbányai egyházmegyén pedig két egyházi tanácsbírói állás van üresedésben, amelyeket most töltenek be az egyházak választás útján. A makói református egyháztanács tegnap délelőtti egyházkerületi tanácsbíróknak Futó Zoltán szentesi és Szabolcska Mihály temesvári lelkészekre azonkívül Sass Béla dr. debreceni theologiai tanárra, egyházmegyei tanácsbíróknak pedig Kecskeméti Ferenc békési és böszörményi Béla battonyai lelkészekre adta le hat szavazatát.

— **Fellebbezés a közzállítás ügyében.** Közöltük lapunkban, hogy a tanács a Reichmann Ármin féle részvénytársaságot bizta meg a szükséges közzállításával hat esztendőre. E határozatot most Lehmann László megfellebbezte s így döntés végett az ügy felsőbb hatóság elé került.

— **A színház restaurálása.** Oláh Károly tegnap javaslatot terjesztett a tanácshoz, melyben a városi színház restaurálására vonatkozólag tesz előterjesztést. A javaslat szerint a színház újjaépítése, illetve átalakítása 500,000 koronába kerülne. A tervet Jámor és Bálint fővárosi építészek készítették. A tanács legközelebb tárgyalni fogja a javaslatot, de bizonyos, hogy a nagy költséggel járó átalakításba bele nem megy.

— **A „Julián“ egyesület köszönete.** A „Julián“ egyesület köszönet irata tegnap érkezett meg a tanácshoz. A tanács a köszönetet tudomásul vette.

— **Állattenyésztési felügyelő — gazdasági felügyelő.** A földmivelésügyi miniszter értesítette a városi tanácsot, hogy a király legfelsőbb elhatározása folytán az állattenyésztési felügyelő címe ezután gazdasági felügyelő lesz s ugyanígy a változik a hivatal és a segédfelügyelő címe is. A tanács a leiratot tudomásul vette.

— **Házvételi ajánlat a városnak.** Dömösdi Ferenc és neje megvételre ajánlják a városnak Kandia-utca 15. számú házukat 60,000 koronáért. Az ügyet a tanács véleményezés végett kiadta a mérnöki hivatalnak.

— **Titkos tanácsosok eskütétele.** Bécsből táviratozzák nekünk: A király délelőtt dr. Stadler szarajevói érseknek, báró Spiegelfeld tiroli helytartó, lászlófalvai Velics Lajos meghatalmazott miniszter, dr. Thaly Kálmán országgyűlési képviselő és Majláth József gróf főrendiházi tag titkos tanácsosi esküjét fogadta. Az aktusnál báró Aehrenthal külügyminiszter és báró Guenus főkamara-s segédkeztek. Az eskümintát lovag Stoffella Emil osztálytanácsos olvasta fel.

— **Az izr. hitközségi tagok figyelmébe.** Értesítetnek a t. tagok, hogy a Deák-Ferenc-utcai izr. templomban az istentisztelet további rendelkezésig a következő időben fog megtartatni: Péntek este fél 5 órakor, szombaton délelőtt 9 órakor, d. u. fél 4 órakor, köznapon reggel fél 7 órakor, este pedig fél 5 órakor.

— **Az ipariskolai igazgatóság kérelme.** A technológiai iparmuzeum Budapestén március hóban rajz- és szerszámkiállítás rendez. Ezen kiállításra több debreczeni tanító fog felutazni a fővárosba, kiknek költségei fedezésére az ipariskolai igazgatóság 25—25 korona segélyt kért a tanácstól. A tanács hétfői ülésén fogja tárgyalni a kérvényt s valószínű, hogy a kért segélyt megadja.

— **Földrengés Baján.** Bajáról táviratozzák: Ma hajnalban háromnegyed 2 órakor földalatti, sivító dűbörgés után délről északi irányban haladó földrengés volt érezhető a város egész területén két erős lökéssel. A földrengés egynegyed 3 órakor a városnak csak Kiscsávoly részére szorítkozva, megismétlődött és hatalmas lökések következtében egy kémény bedőlt. A lökéseket szélvihar zugásához hasonló földalatti moraj kísérte. A lakosok közül különösen a külvárosiak, lakásaikból kifutottak és órák hosszáig voltak a szabadban. Egyébként a lakosság most teljesen nyugodt.

— **Tegnap halottak.** Az állami anyakönyvi hivatalnál a tegnapi nap folyamán a következő haláleseteket jelentették be: Györi István ref. 24 napos, Garabuczi Zsuzsanna ref. 25 éves; Kovács István ref. 21 napos, Molnár Erzsébet ref. 3 éves.

— **Földvételi ajánlat.** A gróf Károlyi-féle guti birtokot tulajdonosa a városnak 450 ezer koronáért megvételre ajánlja. A tanács kiadta az ügyet véleményezés végett a gazdasági bizottságnak.

— **Halál az udvari bálon.** Karlsruhéből táviratozzák: Offensandt v. Berckstoltz várnagyot az udvari bál folyamán szívszélhűdés érte. Azonnal meghalt.

— **A függetlenségi kör bálja.** Aki jól akar mulatni s egy kedves emléket akar szerezni magának, az jöjjön el f. hó 23-án este a „Bika“ disztermébe. Akkor lesz a függetlenségi kör bálja, mely évek hosszú sora óta a far-

sang legsikerültebb mulatsága. Hogy az idei sem maradjon az előzők mögött, arról B. Nagy János elnök s a vele fáradozó rendező-bizottság gondoskodik. A meghívókat már szétküldték. Aki tévedésből nem kapott, de arra igényt tart, forduljon a kör Csapó-utcai helyiségében levő rendezőségi irodához.

— **Leány a kutban.** Tegnap este az Árpád-téri nyitott közutból egy sámsoni ember segélykiáltásokat hallott. Amint a kutba belenézett, egy leányt vett észre, kinek ruháját a víz felvetette. Azonnal többedmagával mentésére sietett s még idejekorán kimentette. A leányt Csurka Zsófinak hívják, szülei az Apafitucán laknak. A szerencsétlen leány gyógyíthatlan betegsége miatt akart öngyilkosságot elkövetni, beleugrott a kutba, de sötét szándékát nem érte el.

— **Szolíd nőt keresek** egy üzlethez társul. Szakképzett, nőtlen iparos vagyok s az illetővel házasságra is lépnék. Az üzlethez ötezer forint szükséges. Leveleket „Házasság élet“ jelíggel a kiadóba kérek.

— **Vigyázzon!** Uraktól levetett ócska ruhákat igen tisztességes árban vesz Rósenberg Béni, Bádogos-u. 4. 2194

— **Szép mellék keresetre** tehetnek szert bármilyen állásu urak, fegyverek, gramfonok, fényképező gépek és mindennemű hangszerek részletfizetéses eladással, bővebbet a Schwartz féle pipa üzletben a városházával szemben.

— **Vízvezetéki, fürdő, csatornázás** és szivattyu berendezéseket gyorsan szakszerűen készit és javit jótállás mellett, Wilhelm Ede, Hatvan-utca 4.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Viszálly a szociáldemokrata pártban.** Ismeretes annak a civakodásnak a története, amely Kardos Jakab, a szociáldemokrata párt volt pénztárosa és a pártvezetőség, illetve Bokányi Dezső között már évek óta folyik. Ennek az ellenségeskedésnek egyik fejezete ma a budapesti büntetőtörvényszék vádpanácsa elé került. Kardos Jakab ugyanis a „Nap“ 1907. június 2-iki számában azzal vádolta meg Bokányi Dezsőt, hogy az építőmesterek betegsegítő pénztárában sikkasztott, hogy az ott megüresedett állásokat pénzért árulta és adta el, hogy az építőmunkások szövetsége könyvtárvásárlással bizta meg és ő kétszáz korona províziót kötött ki a könyvkereskedőnél s hogy végül egy hamburgi hajóvállalat is megvesztegette. Bokányi Dezső rágalmozás miatt feljelentette Kardos Jakabot, akit ma a vádpanács vád alá helyezett.

TÁVIRATOK.

Küldöttség Wekerlénél.

Budapest, január 21. Wekerle miniszterelnök ma délután öt órakor fogadta a székesfőváros 60 tagu küldöttségét, mely Fülep polgármester vezetése alatt tisztelgett a miniszterelnöknél és memorandumot nyújtott át. Wekerle kijelentette, hogy a memorandumot tanulmányozni fogja.

A Polónyi-pör epilógusa.

Budapest, január 21. Polónyi Géza ismeretes pörében ma nagy előterjesztést tett, melyben azt bizonyítja, hogy a Kuria ítélet-megsemmisítése ellenkezik a törvénnyel. Ismét él biróköldési

kérésével és ennek elbírálását, illetőleg teljesítését az ügyészségre bizza. Végül kijelenti Polónyi, hogy az esküdtszék tárgyalását vezető elnök, Zsitvay irányában elfogult volt, élénk gyűlölettel viseltetett irányában, mert igazságügy-miniszter korábban Csorba irodaigazgató ellen, ki Zsitvay protegáltja volt, erkölcsstelen tüzelméi miatt elrendelte a vizsgálatot és elmozdította állásától.

Nagy összeesküvés Törökországban.

London, január 21. Konstantinápolyban egy feltartóztatott gyanus levél folytán nagy összeesküvés nyomára jöttek. Az összeesküvés a mostani rendszer ellen irányult. — Eddig 34 vezető embert letartóztattak. Az összeesküvésben közel 20,000 ember van kompromittálva, kik ellen egytől egyig vizsgálatot indítottak. Ay összeesküvők a szultánt lemondásra akarták bírni. Megállapították, hogy az összeesküvésről két európai hatalom is tudott.

Pusztító robbanás.

Ujvidék, január 20. Az itteni Schiptó féle fegyverkereskedésben tűz támadt. Több puskaporos hordó felrobbant. A robbanásnak tizenöt áldozata van. Súlyosan megsérült Kondorossy rendőrbiztos is. A tüzet csak órák mulva tudták lokalizálni.

Kossuth Ferencz levele!

Tek. Balázsovich Sándor gyógyszerész urnak Sepsiszentgyörgy.

„Csuzos bántalmaknál az „INDASZESZ“ bedörzsölése jó hatásnak mutatkozott. Kérem legyen szives nekem három üveggel küldeni.“

KOSSUTH FERENCZ.

Számos előkelőségek és orvosok igazolják, hogy a törvényesen védett székelyhavas

INDASZESZ

gyógyfü sóborszesz

legjobb szernek bizonyult a test és izmok edzésére. Üdit és frissit. Megóvja a testet a hideg káros befolyásától. Massagehoz (gyuró-kenő-kura) felette ajánlatos. Leghatásosabb szer csuz, köszvény, rheuma, fejfájás nátha, influenza, tagszagatás, és mindenemű meghülésből eredő bajok ellen. A székelyhavas „INDASZESZ“

össze nem tévesztendő más sóborszesz készítményekkel, melyek egyszerű szeszkeverékek, holott az „INDASZESZ“ székelyhavas gyógyfüvekből előállított és hatásában felülmulhatatlan gyógyszerkülönlegesség.

Készíti Balázsovich Sándor gyógyszerész Sepsiszentgyörgy. A törvényesen védett székelyhavas „INDASZESZ“ kapható 2 és 1 koronás üvegekben az országban mindenütt. Főraktár Debreczen: Központi drogériája. Városház épület. Jós és Jóna drougeriája. 2352

Regény-csarnok.

24. Regény.

A nagy rejtély.

„Önhez kell folyamodnom,” mondám. „Gondolja meg helyzetemet. Mikép élhetek így tudva a mit tudok, s nem tudva többet? Inkább a legiszonyabb dolgot akarom hallani, mit csak képes nekem elmondani, mint hogy még tovább is kárhóztatva legyek e folytonos kétségbe, e végtelen rettegésre, mely most minden percemet megmérgezni. Férjemet teljes szivemből szeretem; de nem élhetek vele ily feltételek alatt; az ily élet kinja örültt tenne. Csak gyöngye nő vagyok ezredes. Csak jóságra, szívességére bízhatom magamat. Kérem, oh! esdve kérem, ne hagyjon e bizonytalanságban!”

Nem mondhattam többet. Indulatom ellentárgyallhatatlan kényszerének engedve, megragadám kezét, és ajkaimhoz emelém. Az udvarias öreg ur úgy öszszerezett, mintha villanyütés érintette volna.

„Kedves, kedves nagysád!” kiálta. „Ki sem mondhatom, mily melegen osztozom érzelmeiben. Kegyed elbűvölt, elragadt, szivemig hatott! Mit mondhatok? Mit tehetek? Csak bámulatra méltó nyíltságát, félelmetlen őszinteségét utánozhatom. Kegyed elmondá nekem jelenlegi helyzetét. Hadd mondjam el most én is, mi az én állásom. Uralkodjék magán — kérem, nyugodjék meg! A hölgyek számára itt van egy illat-üvegem. — Engedje, hogy felajánljam.”

Előhozta az illatszert; lábaim alá zsámolyt helyezett: kért, vegyek időt magamnak, s nyugodjak kissé. Midőn gyöngyöden félrevonult néhány percze, hallám, mint mondogatja magában: „Átkozott bolond! — Ha én lettem volna férje, — akármilyen történet azután, bevallottam volna neki az igazat!”

Eustacera célzott-e? És csakugyan, meg fogja-e tenni azt, mit férjem helyében megtett volna, valóban el fogja-e mondani az igazat?

A gondolat alig villant meg agyamban, midőn hangos és határozott kopogás a kapun, megijesztett. Az ezredes megállt és figyelmesen hallgatódzott. Nehány perc múlva a kapu megnyílt és egy női ruha suhogása tisztán behallatszott az előcsarnokból. Az ezredes egy fiatal ember gyorsaságával sietett az ajtóhoz. De későn ért oda. Az ajtó hevesen felnyitottatott kívülről s a suhogó ruha birtokosnője zajosan berontott a szobába.

IX. FEJEZET.

Az ezredes veresége.

Fitz Dávid ezredes látogatója egy kövér, kerek szemű, felciczomázott leány volt, vörös arczsinnel és szalmasárga hajjal. Miután durván rám bámult, határozottan az ezredeshez fordult, egyedül csak tőle kérve engedelmet, hogy bennünket megzavart. Világos volt, hogy az a teremtés engem az öreg ezredes imádata legújabb tárgyának tartott, s nem is igyekezett haragját elpalástolni, midőn így együtt talált bennünket.

Fitz-Dávid ezredes, saját ellentárgyallhatatlan modorával rendbe hozott mindent. Ép oly alázatosan kezét csókolt a felciczomázott leánynak, amint azelőtt én nekem, s elmondá neki, mily elragadólag néz ki. Azután a bámulat és tisztelet szerencsés vegyületével visszakisérte őt azon ajtóhoz, melyen a leány belépett, egy második ajtóhoz, mely közvetlenül az előcsarnokra nyílt.

„Nincs szükség bocsánatkérésre, kedvesem” mondá. „E hölgy komoly ügyben van nálam. Fenn találja énekemesterét, ki már várja önt. Kezdje el leczkét; néhány perc múlva utána jövök. Au revoir szép tanítványom — au revoir.”

A fiatal hölgy, ezen udvarias kis beszédre, susogva válaszolt valamit, mig kerek szemei folyvást gyanakodólag csüggték rajtam. Végre az ajtó bezárult mögöttem. Fitz Dávid ezredes ismét szabad volt, s most rám került a sor, hogy velem is rendbe hozza a dolgot.

„E fiatal lányt szerencsés felfedezéseim egyikének nevezem,” mondá tetszetősen az öreg ur. „Hobozás nélkül merem állítani, hogy a legszebb soeranhanggal bírt Európában. Elhímné-e, egy vasuti állomásnál találkoztam vele? Az étteremben a rács mögött volt, s boros poharakat mosott a szegény ártatlan, munkája

alatt danolgotva, mint a madár. Szent Isten, ez az ének! Felső hangjai felvillanyoztak. Azt mondtam magamban: „Ime, itt egy született primadonna — én bemutatam!” — Ő már a harmadik, kit a szinpadra vittem. Ha nevelése és zene-tanulmányai tekintélyes haladást fognak felmutatni, elviszem Olaszországba és Milanóban véglegesen kiképeztetem. Ezen természetes, még tudatlan fiatal leányban, kedves nagysád, a jövő egyik szinpadi királynőjét látja. Hallgassa csak! most kezd skáláit. Mily hang! Brava! Brava! Bravissima!

A jövődöbéli Énekirálynőnek magas sopran hangjai, az ezredes szavai alatt csakugyan eltölték a házat. A fiatal hölgy hangjának ereje fölött nem lehettem kétségben; azonban annak kellemes és tisztasága, véleménye szerint, erősen megtámadható vala.

Miután elmondám a néhány udvarias szót, mit az alkalomra szükségesnek találtam, bátorságot vettem magamnak Fitz-Dávid ezredes figyelmét ismét visszaterelni a köztünk fennforgó kérdésre, melynek megvitatásában megzavart az ezredes vendégének belépte. Az öreg ur csak kedve ellenére tért vissza a veszedelmes tárgyra, mit épen akkor érintünk, midőn a háborgatás történt. Mutató ujjával tactust ütött az énekhez, mely az emeletből lehallszott; hangom felől kérdezősködött; és hogy: énekelek-e; megjegyzé, hogy az élet elviselhetlen volna reá nézve szerelem és művészet nélkül. Férfi az én helyzetemben, minden túrelméből kikelt volna, ellenszenvében lemondva az egész küzdelemről. Nő létemre s célokat szem előtt tartva, elhatározásom megállta a sarat. Lassacskán legyőztem az ezredes ellentárgyallását s arra vittem, hogy kegyelemre megadta magát. De az igazság tiszteletére hozzá kell tennem, hogy midőn végre elhatározá, hogy ismét Eustacera fog szólni, nem csak nyíltan, de tárgyhoz szólólag is beszélt.

„Férjét”, szölt, „már gyerekkora óta ismerem. Multjának bizonyos időszakában iszonyu szerencsétlenségen ment keresztül. E szerencsétlenség titka barátjai előtt ismeretes, de barátjai szentül megőrzik azt. Ugyanazon titok az, mit kegyed előtt rejteget. Soha sem fogja azt kegyednek megmondani, soha a mig él. Beszűletszavamra megígértem neki, hogy soha, semmi szín alatt el nem mondom senkinek. Kedves Woodcilléné, kegyed tudni óhajta mily viszony köt Eustacerahoz. Ime elmondtam!”

„Ön folyvást Woodvillénének nevez,” mondám.

(Folyt. köv.)

FAZEKAS IMRE

Villamos-világítás és Erőátviteli Vállalata az Egyesült Villamossági és Gépgyár R. T. képviselője. — Iroda

Debreczen, Piacz-u. 77. sz. (az udvarban.)
Telefon sz. 567. Telefon sz. 567.

Elvállal Villamos világítási berendezéseket, lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére a legszolidabb kivitelben erőátviteli motor berendezéseket. Nyomdák, műhelyek, szivattyúk stb. meghajtására a leghasznosabb kivitelben. — Telefon és szobacsengő berendezéseket.

Szállít mindennemű szerelési anyagot, csillárokat, dynamo-gépeket, motorokat, műszereket, iv- és izzólámpákat, dr. Just Wolfram lámpákat. Tervek és költségvetés díjtalan.

16835/1908. sz.

Árverési hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város tulajdonát tevő, ugynevezett régi sintértelep és 1 hold 50 négyszögöl majorsági föld a f. évi február hó 9-ik napján délelőtt 9 órakor a városház nagytermében megtartandó nyilvános árverésen az 1909. április hó 31-től 1912. év április 31-ig terjedő 3 évre haszonbérbe kiadatni fog. Kikiáltási ár 100 korona.

Az árverési feltételek a városi számvevői hivatalnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Árverelni szándékozók a kikiáltási ár 10%-át bánatpénzül készpénzben az árverelő-bizottság kezéhez letenni kötelesek.

Debreczen, 1909. évi január hó 18-án.

A városi Tanács.

2500

Még azokat is, akik éveken át mást használtak, meghódította a valódi

ERŐ

sósorszesz,

mert mindazt egyesíti magában, amit egy igazán jó és hatásos háziszertől várni lehet. Öre az egészségnek, fertőtleníti, erősít és edzi az izmokat, fájdalomcsillapító. Páratlan mint a szájvíz, haj- és bőrápolószert. — Szükséges minden háztartásban. — Kapható mindenütt 30 fill. 40 fill., 1 és 2 koronás üvegekben. Postán 10 kis üveget 3 koronáért küld utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után

KOSMOS labororium, GYÖR.
2265 Kapható mindenütt.

740/1909. sz.

Pályázati hirdetmény.

A felsőbb helyen jóváhagyást nyert s a szegényügy rendezéséről szóló új szabályrendelet értelmében a szegény és az alamizna váltság-alap terhére évi 1000 kor., azaz egyezer korona díjazással ellátott szegényügyi biztosi állásra pályázat hirdettetik.

Pályázhatnak a középiskolák, vagy egyenrangú intézetek 4 alsó osztályát végzett oly egyének, kik a fogalmazásban is jártassággal bírnak.

A pályázati kérvények erkölcsi és vagyoni, valamint az eddigi szolgálatokat igazoló bizonyítványokkal felszerelve f. évi február hó 2-ik nagjának déli 12 órájáig a polgármesteri hivatalban nyújtandók be. A szegényügyi biztost a városi Tanács alkalmazza, ugyanaz által 3 havi felmondás után bármikor, súlyos vétség esetén azonnal is elbocsáthatja s nyugdíjjogosultsággal nem bír.

Kötelességei a jelzett szabályrendelet 38. §-ában foglaltaknak.

Debreczen, 1909. január 19-én.

A városi tanács.

A bőr ápolása kötelesség az egészség érdekében s erre legalkalmasabb szer a

Mollitergin,

mely megőrzi a bőr (az arc- és kézbőrnek) üdőségét, hamvasságát, rózsaszinben játszó fehérségét. Megszünteti a kézgyörösséget. Az eldurvult, kirepedezett ésszélkifujta arcot vagy kezet, a legrövidebb idő alatt fehérré és puhává tesz! Pouderiala is igen ajánlható!

Hatása gyors és biztos! Mint bőrápoló szer páratlan! Teljesen fémmentes és ártalmatlan! Egy üveg MOLLITERGIN ára 1 K. Készítő helye s főraktára

Mihalovits Jenő

gyógyszertára a „Kigyó“-hoz
Debreczenben, Főpiac 31. sz. alatt,
1938 a városházzal szemben.

Eladó házhelyek!

A vasuti gépjavitó műhely közelében a vámospércsi országút mentén fekvő ugynevezett Nyilas-telepen

házhelyek

valamint feléptített munkás lakások kedvező részletfizetésre örök áron kaphatók.

Értekezhetni lehet Dr. Márton Kálmán ügyvédnél Piacz-u. 44. szám. Ujfalussy-ház.

Óh jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés.

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak az

„EGGER“-mellpasztillái

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek. Doboza 1 és 2 korona. Próbadoz 50 fillér. Fő- és szétküldési raktár: „NÁDOR“ gyógyszerár Budapest, VI., Váci-körút 17. szám.

Éljen!

EGGER-mellpasztilla csakhamar meggyógyított.

Kapható Debreczenben:

Balázs Ödön, L. Kovách Nándor, Kocián Dezső, Mihálovics Jenő, Muraközy László, Radákovics Géza, dr. Rothschnik V. Emil, 2202 Mauthner Alfréd és Tóth Béla gyógyszerészeknél.

Légszesz és villamos csillárokat,

ámpolnákat, falikarokat, menyezeti, asztali-, zongora és éjjeli szekrény-lámpákat készít petroleum és légszesz csillárokat, izlésesen átalakít villamosra vagy légszesz és villamosra

Kulcsár József

bronzműves, Debreczen, Szent-Anna-u. 6. szám alatt.

Telefon 638. szám.

Telefon 638. szám.

A Hazai Gázizzófény részv. társaság debreczeni képviselője tart állandó nagyválasztéku raktárt légszesz szerelvény különlegességekből.

A Modern technika óriási fölülmulhataatlan vívmánya a legújabb égő légszeszlámpák 50 százalékos megtakarítással. Kül és belvilágításra ívlámpák gyönyörű hatás fénynyel 3/4 rész megtakarítás villamos ívlámpa világítással szemben.

Non Oxid Porcellán invert égők 120 gyertya fény világítási erővel 50 százalékos légszesz megtakarítással 85 liter légszesz fogyasztás óránként tehát 2 fillér.

Kiválóan tartós, állandó fényerejű „Radium fény“ gáz izzótesteket, (harisnyákat) melyek a legolcsóbbak.

Jókarban tartását jutányos árban elfogad, csillárok s. t. ujjátisztítását, valamint minden e szakmába vágó javításokat, elvállal gyorsan és szakszerűen végez.

Alkalmi ajándéknak

Fésű, manicur és parfüm kazetták, Ridikülök. Férfi fehérneműek, Nyakkendő, harisnyák s egyéb pipere és férfi divat cikkek.

Bőr-, selyem és kötött keztyük

olcsó árak mellett

Györfi Sándor

keztyü-, kötszer és férfi divat üzletében
DEBRECZEN, Simonffi-u. (Városi bérház.)

Donogán és Somossy

Debreczen,

Kistemplombazár.

Menyasszonyi kelengye,
vászon, kész fehérnemű.
Női divatárak. Külön sző-
nyegosztály.

Óriási választék!

Sesztina Lajos vaskereskedése

Piacz-utca 23. szám.

Nagy raktár
vizvezetési csövekben, kutkagylókban.

Zsírödönök.

**Konyha-edények, főző kony-
hák, kályhák, John-mosógépek.**

2375

Világítás csodája!

A javított borszesz „Eugeos“ lámpa tetszetős és világosabban ég mint villany és légszesz, teljesen veszélytelen, 1 liter borszesz 18 óra világításhoz elegendő. Minden létező lámpára alkalmazható.

Nélkülözhetetlen mindenkinek.

Egy lángú „Eugeos“ égő K 7.50. — Kettős lángú mint mellékelt ábra K 12.50. — Szétküldése csakis utánvét mellett.

MAX PINKUSZ Wien

II. Taborstrasse 22.

Kereskedők és viszontelárusítók nagy árengedményben részesülnek.

A „Debreczen“

motorerőre berendezett nyomdája

Kandia-utca 15. szám alatt.

A legújabb technikai eszközökkel szereltetett fel.

Modern gépek, új betűk s minden más eszköz rendelkezésre áll ahhoz, hogy a nyomda művészes és izléses nyomtatványokat állíthasson elő.

Elvállal könyvek, levélpapír, boríték, eljegyzési értesítők, lakodalmi és bál meghívók s minden a nyomdai szakmába vágó munkálatoknak művészes és izléses előállítását.

Megrendelések a nyomdában és a „Debreczen“ kiadóhivatalában eszközölhetők.

Minták, árjegyzék s költségvetés díjtalan.

A „Debreczen“ nyomda művezetője.